

- підвищення рівня трансферу інновацій через налагодження ефективного механізму взаємодії між учасниками кластеру;

- сприяння реалізації Концепції державно-приватного партнерства в національній економіці.

Таким чином, становлення інтелектуально-інноваційних кластерів в економіці держави створить можливості для відновлення інноваційної компоненти промислового потенціалу та ефективного використання інтелектуальної складової, що прискорить перехід до інноваційного типу економічного розвитку.

Література

1. Филиппов П. Кластеры конкурентоспособности – опыт развития кластеров Финляндии [Электронный ресурс] / П. Филиппов // Режим доступа : <http://subcontract.ru>.

2. Развитие кластеров : сущность, актуальные подходы, зарубежный опыт/ авт.-сост. С. Ф. Пятинкин, Т. П. Быкова. – Минск : Тесей, 2008. – 72 с.

УДК: 330.341.1

Репіна І.М., д.е.н, професор
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ВЕНЧУРНИЙ БІЗНЕС ЯК ПІДГРУНТЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Венчурний бізнес своєю появою завдячує бурхливому розвитку малого бізнесу у США наприкінці 50-х років ХХ століття. Малі інноваційні фірми завдяки венчурному капіталу змогли реалізувати підприємницьку ідею, а венчурні інвестори які свідомо пішли на ризиковані вкладення згодом отримали доходи, що в рази покривали первісні інвестиції. Таким чином світ дізнався про Сіліконову долину, Microsoft, Intel і Apple Computer [1, 2, 3]. А згодом завдяки венчурному капіталу було створено провідні високотехнологічні компанії

DEC, Compaq, Sun Microsystems, Lotus та інші.

Успіх американського венчурного бізнесу в 60-ті роки і його динамічний розвиток привернув значну увагу фінансистів інших країн. Це дало поштовх для поширення венчурного бізнесу у ряді європейських країн у вісімдесятих роках. Саме в цей час почала активно формуватися інфраструктура венчурного бізнесу яка сприяла його розвитку.

На противагу США та Європейським країнам венчурний бізнес в Україні тільки формується з огляду на численні перешкоди на його шляху. В історії розвитку нашої країни були періоди, коли практично будь-яке інвестування в українську компанію вважалося венчурним вкладенням. Проте це питання має стати темою для обговорення в широких колах наукової та професійної спільноти, інструментом підтримки інноваційного підприємництва в нашій країні.

У венчурному бізнесі прийнята наступна класифікація компаній, що претендують на отримання інвестицій: Seed – компанії, які потребують інвестицій на початковій стадії організації бізнесу (інвестиції в бізнес-проект чи бізнес-ідею); Start up – компанії, які шукають інвестиції для запуску діяльності, вихід на ринок; Early stage – компанії, що мають готову продукцію і знаходяться на самій початковій стадії її комерційної реалізації; Expansion – компанії, яким потрібні додаткові вкладення для фінансування своєї операційної діяльності.

На сьогоднішній день на вітчизняному ринку найбільший попит на венчурне фінансування формують компанії другого та третього виду, а саме Start up та Early stage. Це пов'язано з тим, що більшість венчурних інвесторів майже не інвестують в бізнес-проект чи бізнес-ідею, а для фінансування операційної діяльності зазвичай підприємства використовують традиційні фінансові інструменти.

Взагалі ринок венчурного капіталу України за офіційними даними становить близько 300 млн. дол., хоча існує реальний попит на венчурне фінансування вдвоє більше ніж зараз [4]. Серед найбільших венчурних фондів

та компаній, які працюють в Україні, можна назвати такі: Western NIS Enterprise Fund капітал якого 150 млн. дол, виділений урядом США для інвестицій у економіку України за десять останніх років профінансував 31 інноваційне підприємство; Ukrainian Growth Funds (UGF) інвестував близько 55 млн. дол. у 75 українських компаній; Фонд прямих інвестицій «Україна» надав фінансову допомогу також 31 підприємству на суму понад 22,5 млн. дол. [5, с. 34-42]

Завдяки підтримці венчурного капіталу кількість Start-up за останні роки стрімко зростає. За даними світового рейтингу Startup Ranking [6] Україна посідає 42 місце (219 од) серед 186 країн за даним індикатором. Слід зазначити, що у 2016 році в Україні було 131 Start-up (приріст складає 67%). Проте конкурувати зі США (45365 Start-up) та і, взагалі, з усією TOP 10 як показує практика ми ще не в змозі.

В результаті проведеного дослідження слід визнати, що Україна знаходиться на шляху становлення інноваційного підприємництва. І хоча має амбітні стратегічні плани до 2025 року і значний інноваційний потенціал, без підтримки венчурного капіталу та впровадження системних змін в державній інноваційній політиці буде не в змозі його реалізувати в найближчій перспективі. Країна потребує гармонізованої екосистеми інноваційного підприємництва спрямовану на інноваційний прорив нашої держави.

Література

1. Венчурна діяльність [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://finansist.hiblogger.net>.
2. Joseph W. Bartlett. What is venture capital // The Encyclopedia of Private Equity. February 2009.
3. Metrick, Andrew. Venture Capital and the Finance of Innovation. – John Wiley & Sons, 2007. – p.12.
4. Обсяг венчурних інвестицій в українські стартапи у 2017 році зріс у три рази до \$300 мільйонів Режим доступу: <https://economics.unian.ua/finance/10022489-obsyag-venchurnih-investiciyu-v-ukrajinski-startapi-u-2017-roci-zris-u->

tri-razi-do-300-milyoniv-mert.html.

5. Репіна І. М., Рапута К.О. Розвиток венчурного бізнесу в Україні / Репіна І. М., Рапута К. О. // Економіка та підприємництво : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2018. – № 40. – С. 34-42.

6. Startup Ranking [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.startupranking.com/countries>.

УДК 658.012.32

Дончак Л.Г., к.е.н., доцент

Семчук І.В., к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується високим рівнем невизначеності, структурними змінами, активними інституційними перетвореннями та іншими об'єктивними явищами економічного розвитку країни. За таких умов функціонування підприємств важливого значення набуває формування стратегії інноваційного розвитку, що є одним з основних напрямів підвищення ефективності господарювання та визначається значним збільшенням власного виробництва продукції на основі прискорення науково-технічного прогресу.

Формування інноваційної стратегії на підприємстві є важливим та трудомістким аспектом його діяльності, що дозволяє визначити перспективні напрями роботи, вивчити власні потенційні можливості та досягти конкурентних переваг. Саме ефективно сформована стратегія є запорукою успіху будь-якого підприємства та забезпечення його конкурентоспроможності.

Процес формування стратегії інноваційного розвитку підприємств передбачає сукупність послідовно реалізованих етапів робіт, спрямованих на